

”EUROPA” ER ET NAVN¹

A name is a face, not a union!

(kommentaren til uge 20, 2011)

Et navn er et ansigt, en fremtrædelse, et tegn, der er mere end et tegn; det tager sig ud, står frem, og det præsenterer sig som lyd/billede.

Social og individuel præsentation

Europa med sit navn skildres mere eller mindre præsentabelt og det tager sig mere eller mindre præsentabelt ud, lige som projektet, den store europæiske integrationsproces, ser sig truet og er truet af mange grunde, der præsenterer sig og tager sig ud forskelligt, alt efter hvor man befinder sig henne i unionens medlemskab.

Erfaringen er både individuel og social. Individet er måske ude af stand til at tænke andre end sine egne tanker og er derfor henvist til kommunikationen, for at bidrage til og være del i det sociale. Den individuelle bevidsthed er den umiddelbare omverden i forhold til kommunikationen, det sociale. Den er principielt lukket om sig selv, utilgængelig for andre end sig selv, og derfor overladt til kommunikationen, betegnelserne, der også henviser til bevidstheden. Uden bevidsthed ingen kommunikation. Og hvad de sociale væsner angår, så må man sige, at uden det sociale heller ingen social bevidsthed.

Tidslighed

Bevidsthedens temporalitet tager udgangspunkt i den øjeblikkelige distinktion mellem fremtid og fortid, nutidens fremtid og nutidens fortid, som den altid er hængt op i. Bevidstheden er på den måde sin egen tidslighed.

Ethvert øjeblik, som er langt nok til at sætte en ny forskel, gør forskel. Den tid, der skal til, fra at det ene øjeblik af nutidig distinktion mellem fortid

---

¹ Lagt på nettet første gang d. 21/5, 2011.

og nutid går over i det næste øjeblik med egen tidshorisont, er bevidsthedens mindste element, det som bevidsthedsanalysen ikke kan gå under, uden at genstanden for opmærksomhed, analyse, forsvinder.

Den kommunikative hændelse, det sociale systems mindsteelement, falder samtidigt i sig selv og i kommunikationssystemets omverden. Meddelelsen slår igennem samtidigt både i det psykiske system, dvs. i bevidstheden, såvel som i det sociale. Den mundtlige ytring falder f.eks. i et interaktionssystem (en gruppe mennesker der fysisk befinder sig over for hinanden i samtale) og x antal mennesker erfarer den samtidigt.

Interaktionssystemets element (den verbale ytring, meddelelsens mundtlige fremføring) synkroniserer den umiddelbare omverden (bevidsthederne der påvirkes af meddelelsen) i den forstand, at alle, der hører ytringen, gør det samtidigt, dvs. en del af deres opmærksomhed synkroniseres af den sammen ytring.

Skriftlig kommunikation er derimod udtryk for, at den skriftlige formulering kan være skabt tusinder af år før den afkodes som fortidens nutidige meddelelse, med egne tidshorisonter, dvs. med nutidens fortid og fortidens nutidige fremtid.

Men som kommunikativt element må der stadig være tale om en treleddet enhed. Kommunikationens mindste elementære enhed er kompleks. (For at kunne tale om kommunikation, så må der som minimum være valg af meddelelse 1), valg af meddelelsen form 2) og genkendelse af meddelelsen som meddelelse 3), dvs. genkendelse af tegnet som tegn).

Det kommunikative element kan i den forstand være strakt over tusinder af år. Den kommunikation, der realiserer sig over skrift, har sin egen tidslighed, sin egen temporalitet. Hvor en mundtlig social begivenhed kan opstå og gå under med valget af meddelelse, form, formulering og genkendelse som meddelelse i løbet af ganske få sekunder, så kan den skriftlige kommunikation strække sig over tusinder af år. Meddelelseshandlingen, dvs. formuleringen af teksten, kan finde sted langt fra i tid og rum, fra der hvor den udlægges af en læser, dvs. hvor kommunikationen fuldendes. Læsningen af teksten ligger langt fra dens formulering.

Men teksten, der står i samtiden, som billedet på samfundets oprindelse, f.eks. som dets forklaring, falder samtidigt med mange andre kommunikative hændelser. Den nedskrevne skabelsesberetning kan indgå i mange på hinanden følgende religiøse sammenhænge igen og igen. Et utal af udlægninger og fortolkninger af skabelsesberetningen i bibelen former og skaber tekstens genese, modificerer selvforståelsen på det sociale såvel som det psykiske niveau. Verden kan have forandret sig mangfoldigt fra ordet blev skrevet til det blev læst sidst i den samme sætning. Der er stadig tale om kommunikation, når den udlægges. Men meningen giver sig i nutidens konstituering af fortid og fremtid som fortidens fortid og fremtid. Kun hvis man virkelig tror, at det skabende princip (Gud, som den uskabte skaber der en gang for alle har sat formålet med sit værk ved dets skabelse) er determinerende for det heraf afledte, sådan som det eksempelvis ligger i prætentionen med skabelsesberetningen, kan udlægningen af teksten (nutiden) ses som fortidens fremtid. I den substantiverende og ideologiske forklaring – der kun åbner for den forståelse for væren (ontologi), der henfører alt til det

oprindelige, det identiske, det eneste, der kan kaldes det sandt værende og som alt andet derfor skal forstås ud fra – der kan nutiden reduceres til fortidens fremtid!

I religiøs forstand er den sande tid ikke genstand for forandring. Derfor er man nødt til at kalde det foranderlige, herunder de sociale og psykiske begivenheder, for mindre værende, afledte, mindre essentielle, end netop den i ideologisk og religiøs forstand egentlige væren, der kun tilhører det atidslige, det essentielle, substantielle, ukompromitterede osv.

I ideologisk og religiøs forstand kan verden dybest set ikke forandres med sin selvbeskrivelse. Enten er beskrivelserne sande, eller også er de det ikke. Enten fører de det forklarede hen til det væsentlige, essentielle og atidslige, eller også er de usande. De store monoteismer og ideologien tager patent på væren. Derfor er de pr. definition totalitære og kan kun opløse deres iboende antagonisme ved at være inkonsekvente i forhold til sig selv. De fleste mord sker da også i familien.

De ideologiske og religiøse fortolkninger af fænomenet Europa gør således alle det, at de forsøger på at redegøre for fænomenet, ved at forklare det ud fra deres egne antagelser omkring substans, essens og idealer. Europas historie kan ikke skrives uden om disse former for essensmytologier, uden benævnelserne af de konkrete kampe, der er udkæmpet for Gud, konge, fædreland, frihedsidealer, osv. Og enten bekræftes essensmytologien i beskrivelsen, eller også må den stå som tema for beskrivelsen, dvs. i kraft af andre former for betydning, end dem der lever ved og giver mening på baggrund af ideologierne og religionernes mytologi. Essensmytologien er en væsentlig del af Europas selvbeskrivelse, og beskrivelsens realitet er en stor del af realitetens Europa, essensmytologiernes iboende intolerance.

Tidspres

Meddelelseshandlingen (nedskrivningen af den skriftlige ytring) kan ligge langt fra iagttagelsen af den som meddelelse. Iagttagelsen af meddelelsen, som har fået form af skrift, er ikke på samme måde bundet ind i tidspres, som når en mundtlig ytring falder under et møde mellem mennesker. Under mødet falder ytringen samtidigt for de tilstedeværende. De tilstedeværende kan også hurtigt gå ind og relatere sig, modificere, tematisere, kritisere, meningen med den, for på den måde at forme den på ny. Og alligevel, refleksionen over baggrunden for meningen i en ytring har trange kår i interaktionssystemet, eller i den medieformidlede tale og billedstrøm for den sags skyld. Det vidner Lars Von Triers optræden på Cannes-festivalen om, her i ugen der gik.

Det kræver tid at distancere sig til og se mulighederne for fortolkning af en meddelelse, dvs. at se den ud fra en variation af fortolkningsmuligheder, lige som forsøget på at improvisere reflekterende for åben mikrofon netop tenderer mod at lade sig fange ind af muligheden i sig selv og dens modsætninger. Udtrykket fanges af sin egen logik, hvor alene tanken om det mulige risikerer at se sig fanget, dvs. som en social meddelelse, hvor bordet fanger:

Spørgsmål: Kan du tale lidt om dine tyske rødder? Du har sagt i et dansk filmmagasin, at du er interesseret i naziæstetik, og du talte samtidig om dine tyske rødder. Fortæl lidt mere om det.

Lars von Trier:

Det eneste, jeg kan sige, er, at jeg i lang tid troede, at jeg var jøde. Og jeg var meget glad for at være jøde. Senere kom Susanne Bier, og så var jeg pludselig ikke længere så glad for at være jøde. det var en joke, undskyld.

Men det viste sig, at jeg alligevel ikke var en jøde, og selv om jeg havde været en jøde, ville jeg være en slags andenrangsjøde. Der er nogle hierarkier inden for det jødiske folk.

Men jeg ville rigtig gerne være jøde, men i stedet fandt jeg ud af, at jeg i virkeligheden var nazist. Min familie var tysk, Hartmann, hvilket jeg også fandt nogen tilfredsstillelse i.

(pause)

Hvad kan jeg sige ... Jeg forstår Hitler. Jeg synes, han gjorde nogle forkerte ting, helt sikkert, men jeg kan se ham sidde i sin bunker hen mod slutningen ...

(Kirsten Dunst dasker til von Trier)

... der kommer en pointe til sidst. Jeg siger bare, at jeg forstår mennesket. Han er ikke, hvad man vil kalde en 'good guy', men ja jeg forstår meget ved ham, og jeg sympatiserer en smule med ham.

Men jeg er ikke tilhænger af 2. Verdenskrig, og jeg har intet imod jøder. Ikke engang Susanne Bier. Jeg er selvfølgelig meget glad for jøder. Nej, ikke alt for glad, for Israel er virkelig irriterende. Hvordan kan jeg slippe ud af den her sætning?

(latter)

Nej, jeg vil bare sige om kunsten ... altså jeg er stor tilhænger af Speer. Albert Speer kan jeg lide. Han var måske ikke et af Guds bedste børn, men han havde nogle kvaliteter, som det var muligt for ham at bruge under ...

(pause)

Ok, I'm a nazi.

Bevidsthedsstrukturen danner sine egne relationer i tilknytning til sine egne elementære hændelser. Von Trier siger noget, bliver bange for det, og siger noget helt andet, fanges af sig selv!

Den systembetingede afkodning af hændelsesforløbet, de punktuelle afkodninger af meddelelserne, indikeringerne af dem som meddelelser, skaber sit eget sand-synlige forløb, og bevidstheden skaber sig en forventning om, hvad der kan tilføjes i sin egen mening. Von Trier bliver bange for situationen, for han behersker ikke de koder, der betinger hvilken mening hans meddelelse falder i. Han prøver på at bekræfte og afkræfter forventningerne, sætte selve forventningerne i perspektiv, men uden magt over dem. Han kan ikke tænke andres tanker, kun meddele sig.

Bekræftelsen eller afkræftelsen af forventningerne skaber nye forudsætninger for mening, og meningen kan udfolde sig som sin egen sociale struktur, uden at blive reduceret til strukturen i en bevidsthed, fordi det sociale netop ikke er nogen enkelt bevidstheds struktur, men udtryk for sit eget forløb, sin egen mulighedsbetingelse, betinget af en omverden af bevidsthed. De sociale traditioner for at give udsagn mening, de semantiske strukturer, er ikke en bevidstheds værk, men betinget af mange bevidstheder og deres indfald.

Det sociale system har ingen bevidsthed! Det sociale systems struktur er mening! Når et individ i al offentlighed leger med nogle af de største tabuer – i forsøget på at reflektere over essensmystikken, oprindelsesmytologien (det tyske ophav), med forsøget på at latterliggøre den form for selvbeskrivelse, der tenderer mod at determinere f.eks. personligheden ud fra etnisk oprindelse, national eller religiøs tilknytning, som Von Trier forsøgte i ugen der gik, og man ender med at lave en sætning, der skulle fremstå som et forsøg på at være venlig over for en journalist, der gerne vil bekræftes i, at Von Triers adfærd kan forklares med hans tyske oprindelse; "Ok, jeg er nazist, hvis det er der du vil hen"! – så ser man, hvordan essensmytologien, tabuernes, performative og sociale magt slår igennem helt uden for instruktørens kontrol. Legen med og latterliggørelsen af disse ekstremt konservative og performativt selvbekræftende fordomme bliver ramt af genstanden for Von Triers opmærksomhed; det, han forsøger at lege med, ramte legen med sin alvor: Ironien tabte til alvoren.

Der er ingen social forståelse på hans side i situationen, udsagnet; "Ok, I am a nazi", bliver taget bogstaveligt, lige som det, at han siger, at han forstår Hitler, bliver gjort til, at han sympatiserer med nazismen. Det er svært at være kulturradikal i en tabubelagt og essensmystificeret verden.

Social emergens

Udfordringen, i det at forstå det sociales emergens, dvs. i det at forstå det sociale, herunder Europa, i andet end ideologisk og essensmytologisk forstand, består i at få fat i samtidigheden ved systemet og dets omverden, lige som det drejer sig om at se det ideologiske og essensmytologiskes samtidighed med alt andet. Det kan nemlig godt være, at man essensmytologisk og ideologisk forstår Europa ud fra forestillingen om det underlæggende væsentlige bag alt det foranderlige, men ideologien og essensmystikken slår igennem temporaliseret som det sociale og psykiske.

Det sociale systems egen tidslighed er systemets egen tidslighed. Meningen, det der giver mening i en kommunikativ begivenhed, er fanget i sin egne temporalitet. Det afslørede sig i de manifeste og performative aspekter af Von Triers optræden på pressekonferencen.

Det sociales omverden har sin tidslighed, dvs. psyken har sin egen distinktion mellem fremtid og fortid i nuet, den øjeblikkelige opmærksomhed. Det sociale procederer med sit eget skema, sit eget sæt af sandsynliggjorte hændelser med egne udkast og refleksioner af fortiden. De eksplicite referencer kaster sig både mod fortid og fremtid. Selv om bevidstheden, for at opretholde sin egen autopoiesis (selvskabende operationelt lukkede identitet) hele tiden er nødt til at overgive sig til sin egen tidslighed, kan enhver hændelse, ethvert socialt element, ses som mulighed for igen mere eller mindre at synkronisere systemet med sin omverden, kommunikationssystemet med de psykiske systemer. Meddelelsen i interaktionssystemet falder i systemet, det sociale, og erfares i omverdenen, psyken, samtidigt. Men kommunikationen, det sociale, der sker over skrift og via andre tidsbestandige fremføringsmedier, har en anden tidslig udstrækning, synkroniseringen virker anderledes.

Alt ankommer samtidigt til fremtiden

Intet system, ingen omverden når fremtiden før andet. Alt ankommer samtidigt. Den levende bevidsthed lever i kraft af sin egen distinktion, som gør forskellen mellem fremtid og fortid. Der er tale om samtidige parallelt opererende former for temporalitet. Fortiden findes kun som nutidens fortid og fremtiden findes kun som nutidens fremtid.

Kommunikationens mindste element kan være strakt over tusinder af år, men dens afslutning danner alligevel dens enhed som element. Omverdenen kan have en helt anden temporalitet end kommunikationens mindste element er udtryk for.

Et navn er et ansigt, symbolsk sammenholdende identificering, der konkret lever i den anskuelse der retter sig mod navnet eller tager udgangspunkt i det.

Europa kan slet ikke beskrives med ord, indgå i de sociale betragtninger, uden at ansigtet er med.

Der er ingen tvivl om, at den europæiske integrationsproces i den grad påkalder sig alle kreative kræfter, dels med forsøgene på at præsentere navnet, give det et ansigt, dels med forsøget på at få hold på, hvilken realitet der ligger bag netop det, som man vil forstå med navnet, betegne med "Europa".

Beskrivelsen sætter en realitet for sig, beskrivelsens realitet, og realiteten, Europa m. m. omfatter sin selvbeskrivelse, sine beskrivelser af sig selv og alt andet. Der kan skelnes mellem beskrivelsens realitet, den sociale realitet og realitetens beskrivelse, selv om der ikke nødvendigvis "er" forskel, netop fordi den sociale realitet er en realitet. Præsentationen af Europa er en del af realiteten, men Europa "er" ikke kun sin præsentation, og unionen er ikke kun som den bliver præsenteret. Det ændres ikke af, at den præsenteres sådan!

Det moderne

Der findes begivenheder, der kommer til at bestemme hvordan udviklingen beskrives. Opdagelsen af den nye verden med Cristobál Colóns ankomst til Amerika i 1492 er en begivenhed, der er blevet brugt til at markere overgangen fra middelalderen, feudaltiden, til det moderne samfund.

Mødet mellem den nye og den gamle verden havde især virkning for den nye verden, hvor ca. 90 % af den oprindelige indianske befolkning døde i de nærmeste år efter europæernes ankomst. Det var slet ikke primært europæernes adfærd, der slog indianerne ihjel. Det var de medbragte sygdomme, som indianernes immunsystem ikke kunne modstå.

Christoffer Columbus ankom til et kulturlandskab. Hele det amerikanske kontinent var kultiveret af indianere. Men dette landskab var allerede tilbageerobret af

naturen, skoven, 40 år efter europæernes ankomst på grund af de indianske kulturers undergang, der gjorde at de ikke længere kunne holde jorden kultiveret.

I en periode over et par hundrede år har skovens tilbageerobring af den nye verden måttet betyde, at store mængder af CO₂ er blevet bundet i den gigantiske tilvækst af organisk materiale, der har fundet sted i de amerikanske skove. Det kan ikke have undgået at være medbestemmende for den lille istid, som man oplevede i Europa et par hundrede år efter. Men det er noget, der kræver en videnskabelig undersøgelse funderet i et nutidigt perspektiv med nutidens videnskabelige metoder og teorier at afgøre sandhedsværdien af. For i videnskabelig forstand at kunne sige noget sandt om sammenhængen mellem skovens tilbagekomst i den nye verden og de klimatiske ændringer kræves der nogle empiriske, teoretisk og metodiske undersøgelser, som vor kultur endnu ikke har gennemført. Af en eller anden grund er der satset langt mere forskning i forsøget på at beskrive den lille istid i perioden med baggrund i solpletteorien. Den sociale beskrivelse af den naturlige realitet er funderet i både den sociale og naturlige realitet. For at se det, må vi benytte os af den sociale.

Essens- og oprindelsesmystik

I de danske lærerbøger er Columbus' egen oprindelse ikke så differentieret/usikker. Men på den iberiske halvø, hvor de danske lærerbøger henter deres viden om fænomenet, der er man ikke sikker på hverken hans fødselstidspunkt eller hans præcise fødested. Han kan være født spanier, katalaner, portugiser eller italiensk, og fødselstidspunktet angives med en usikkerhed på op til 20 år. Hans skriftsprog er spansk med forskellige fremmedelementer af latinsk oprindelse.

I naturvidenskabelig forstand er vi alle afrikanere af oprindelse. Vor arvemasses mangfoldighed kan ses over tid som aftagende i forhold til, hvor langt vi befinder os genetisk fra den oprindelige afrikanske.

Man taler om flaskehalsprincippet; om det, at en mindre gruppes begrænsede egenskaber har udgjort materialet for den population, der har slået sig ned i en ny verdensdel, og om det, at der for hver gang, at der er sket en udvandring fra et sted af en gruppe, der var udvandret osv., så er der kun gået en endnu mere begrænset del af den oprindelige arvemasse videre med til det nye sted, således at de yderste led er de fattigste i forhold til den oprindelige afrikanske befolknings arvemasse. Vi er således alle sammen mere eller mindre fattige kopier af kopier af det rigeste udgangspunkt. Vi kan måles på, hvor lidt vi har med os fra den oprindelige rigdom, dvs. på hvor meget neger der er tilbage i os. Således er vi alle negere, bare mindre end negerne alt efter hvor meget neger der er tilbage i os.

På samme måde er der forskning, der tyder på, at det er med sproget, der kan måles på sin [fonetiske rigdom](#). De fattigste sprog i så henseende er dem, der er kommet længst væk hjemme fra Afrika, hvor vi udviklede os til det vi selv kalder homo sapiens sapiens.

Hvis europæerne kom frem til og antog en selvbeskrivelse, der således bygger på den nyeste viden, og som viser, at vi alle sammen er en fattigere og afledt udgave

af det oprindelige menneske, nemlig negeren, afrikaneren, så kunne vi opgive de andre essensmytologiske og ideologiske former for selvbeskrivelse. Semantikken, evolutionsteorien og entropiloven ville herefter have lettere ved at træde ind i den sociale selvbeskrivelse. Det ville være lettere at lege med de forskellige nationale symboler og former for moral uden hele tiden at frygte tabuerne.

(Men, det gjorde mig ondt at se, hvordan man overgav sig til amerikanerne).

Der ville således ikke være noget racistisk over at sige, at man kun med beklagelse havde overgivet sig til USA som forbillede, efter at vi, den hvide mand, erobrede Amerika med vore sygdomme, lige som kritikken af markedskræfterne på ingen måde behøver at være specielt højreorienteret eller nationalistisk.

Det, at den spanske ungdom – der er ramt af en arbejdsløshedsprocent på mere end 40 %, som følge af den europæiske udgave af en overnational institutionaliseret markedsfundamentalisme – i stor stil deltager i ulovlige demonstrationer her før regions- og kommunalvalgene i landet, undgår helt vore kommercielle massemediers opmærksomhed.

Den spanske ungdom vil have folk til at stemme på alle andre end de to store traditionelt regeringsbærende partier ("PP" og det spanske socialdemokratiske parti), fordi det er dem, der har stået for den fatale økonomiske integration i Europa og som vil forsvare den på bekostning af en hel generation. De spanske medier kan ikke undgå at fokusere på, hvad det er ungdommen siger, men de pakker det hele ind i deres eget forlorne avispapir.

De politiske eliter og de største aviser på europæisk plan kan heller ikke undgå at tale om, at selve den europæiske union risikerer at bryde sammen. Men det, som ikke en gang "El País", den største socialdemokratiske avis i Spanien kan skrive, er, at unionen har svigtet økonomisk, at modellen, markedet, fundamentalismen er skyld i, at en hel generation af spaniere er blevet tabt på gulvet, og at denne generation har forstået det, hvorfor den protesterer på en måde, der er lige så revolutionerende som det nordafrikanske og mellemøstlige ungdomsoprør.

Eliterne på europæisk plan har overgivet sig til en markedsfundamentalisme, der havde USA som det store forbillede. Men modstanden mod hele projektet er nu så markant i Spanien og i Grækenland, at man ikke længere kan overvinde den ved at stigmatisere den ved f.eks. at sætte den i bås med fascisme og andre traditionelle former for vederstyggelighed.

Modstanden mod projektet kan ikke længere italesættes og neutraliseres som farlig racisme og højreradikalisme. Der er ingen essensmysticisme i det spanske oprør mod den økonomiske politik, den internationale monetære fond og EU-kommissionens krav om liberalisering, offentlige besparelser, fjernelse af arbejds-tagerrettigheder, osv.

Spanien har tabt i konkurrencen på det fri marked. Kapitalen og pengene er flygtet til de økonomiske centre i og uden for unionen. Pengene genereres som lån fra den europæiske centralbank til de virksomheder og regioner, der i forvejen tjener mest. De nationale møntenheder er nedlagt. Staten, den spanske og de andre PIIGS-lande, kan gå konkurs, og må gå tiggegang til Angela Merkel, efter at staten har ofret sine sidste midler i forsøget på at redde et liberalt marked, der alligevel ikke var løsningen på problemerne.

Her oppe hos os selv er modstanden mod unionen lettere at indkredse til det afstumpede fremmedhad, som medierne selv har været med til at italesætte, med deres patetiske forsøg på at fjerne opmærksomheden fra de langt mere fundamentale problemer i projektet.

[De professionelle italesættere i Spanien gør i øjeblikket hvad de kan for at bortforklare sammenhængen mellem problemerne og den medicin som EU, IMF og hele den herskende elitære orden har tilbudt som behandling.](#) Medicinen og selve eliten er nemlig problemet, derfor vil man hellere tale om tabet af troen på de abstrakte idealer, om rettigheder og justits, ydre politisk magt, stærke politiske ledere, fremmedhad, højreradikalisme, og mangel på politisk vilje til at ofre sig, der hvor man (i tyske, franske, italienske og andre regioner) har vundet over randområderne i den fri markeds-mæssige konkurrence.

Da finanskrisen meldte sig stillede eliten straks statens midler til rådighed og forærede dem til sig selv. De var taberne, men de beskrev sig selv som løsningen på problemerne og fremtidens vindere. Det var argumentet for at give sig selv statens midler. Nu står staterne der så, med de gigantiske underskud på finanserne, som bl.a. skyldes redningsforsøgene. Og hvad siger eliterne så, jo; staten er nu blevet problemet, den er jo i dybt forgældet! Ergo må den skæres endnu mere ned!

Den spanske ungdom siger uafhængigt af eliterne, at det er EU, IMF og den herskende orden der er problemet, sammen med det marked, der alligevel ikke var løsningen på problemerne.

Lad os nu ofre det amerikanske forbillede, EU, Euroen i rollen som verdens reservevaluta, rulle det liberaliserede marked tilbage, hvor kun de principielle lig-

heder for individet og pengene respekteres på bekostning af de konkrete og mindre idealiserede former for europæisk realitet. I stedet for at holde fast i parolerne fra murens fald, der alle handlede om det ultraliberale projekt Europa, så hører man nu protesterne fra en [spansk ungdom](#).

Det er med forandringen, som det altid har været med friheden; hvis der er tale om virkelig forandring, så kan det ikke vides, hvad den fører til. Argumenterne for ikke at hjælpe det arabiske ungdomsoprør handlede også om, at hvis alle disse muslimer pludselig kunne bestemme selv, ja så kunne man jo aldrig vide, hvad det ville føre til. Den principielle kamp for friheden er tit blevet brugt konkret i kampen mod den virkelige .

Mvh. Steen
Odense d. 22/5 2011